



ČASOPIS O BANÍCTVE A BANSKO-HISTORICKOM DEDIČSTVE

MONTANREVUE

♦ SÚČASNOSŤ ♦ HISTÓRIA ♦ PAMIAHKY ♦ OSOBNOSTI ♦

ROČNÍK XI.

ČÍSLO: 3/SEPTEMBER 2018

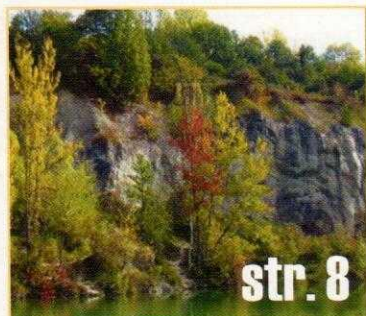
CENA: 2,66 EUR

Z obsahu



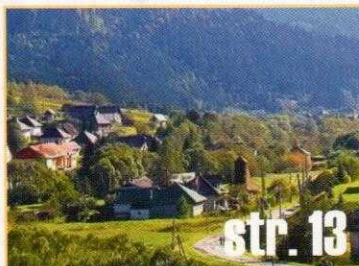
str. 4

Fotogaléria z akcií Združenia,
našich členov a partnerov



str. 8

Asfaltový lom pri Varine
- jediný lom svojho druhu v Európe



str. 13

Slovenské banské mestá a obce:
Hnilec



str. 22

Spoznajte magický svet:
Salina Turda (Rumunsko)



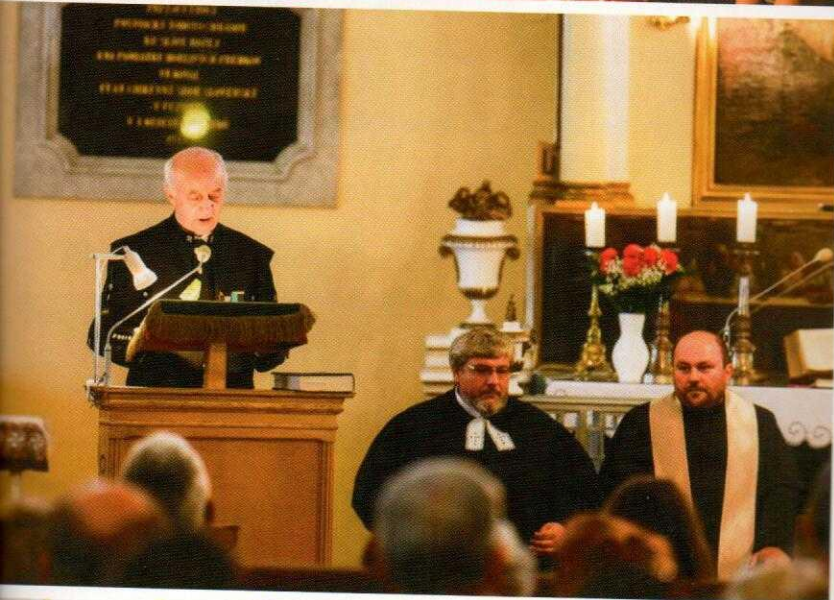
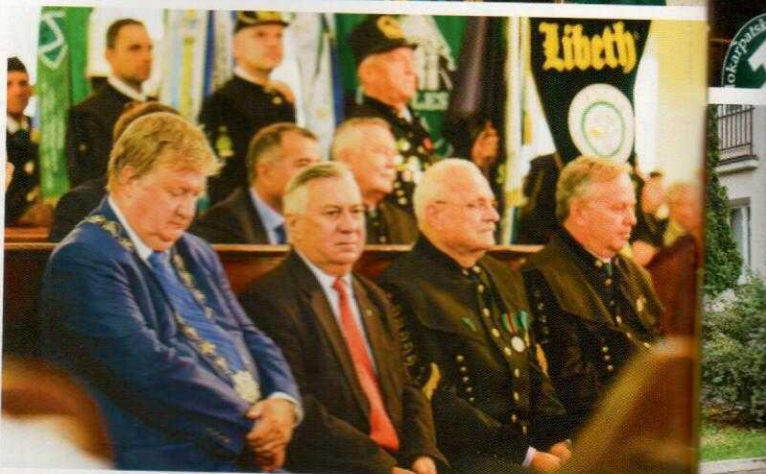
VINOBRANIE Pezinok

21.- 23. 9. 2018

ALEGORICKÝ sprievod - SOBOTA o 12:00 h



XI. stretnutie
BANSKÝCH MIEST A OBCÍ
SLOVENSKA



V samotnej
tradičie a ki
dnou ale

BANÍCI, HUTNÍCI A GEOLÓGOVIA V BANSKEJ ŠTIAVNICI



Foto: Eva Amzler, eva@amzler.com, <https://amzler.smugmug.com>



Slobodné kráľovské banské mesto Ľubietová (1379-1886)

Vážené dámy, vážení páni,
primátori a starostovia banských miest a obcí, členovia banických
a hutníckych spolkov a cechov, čtení priaznivci montánných tradícií,
milí priatelia.

V samostatnom srdci nádhornej slovenskej krajiny. Váš srdečne pozývame pripomenúť si a osláviť historické
tradície a kultúrne dedičstvo našich miest a obcí, ktorých dejiny boli vytvárané kladivom a železkom, ľudskou
dninou ale aj umom a šikovnosťou našich predkov.

Tohtoročné Salamandrové dni v Banskej Štiavnici sa začali **6.9.2018** v dopoludňajších hodinách spomienkovým podujatím s názvom „Po stopách Dedičnej štôľne cisára Jozefa II. (Voznická dedičná štôľňa)“ pri príležitosti 140. výročia ukončenia jej budovania (1782-1878), ktoré sa uskutočnilo pred ústím štôľne vo Voznici a následne v Hodruši-Hámroch. Po baníckej hymne „Zdar Boh hore!“ a príhovoroch, ktoré za banický spolk predniesli Milan Durbák a Richard Kaňa, za Rudné bane, š.p. Adolf Lunev a za obec Voznica Kamil Blaho, starosta obce, nasledovalo vlastné odhalenie pamätnej tabule s textom: „Dedičná štôľňa cisára Jozefa II. (Voznická dedičná štôľňa) Štôľňu o dĺžke 16 334 m začali razíť 19.3.1782, prepojenie medzi Hodrušou a Štiavnicou sa vykonalo 3 m vrtom 5.9.1878. Posledný odstrel a oslavy jej ukončenia sa uskutočnili 21.10.1878. Venoval: Banskštiavnicko-hodrušský banický spolk Anno Domini MMXVIII“. Časť podujatia vo Voznici bola ukončená banickou hymnou „Banický stav“. Ďalšie zastávky podujatia, ktoré sa zúčastnilo do stovky osôb, boli v Hodruši-Hámroch pri šachte Mayer a pri šachte Lill, kde bolo podujatie aj ukončené v priestoroch povrchovej expozície Bane Starovšechsvätých. Dopravu účastníkov autobusom sponzorsky zabezpečil Peter Ernek, majiteľ firmy LN-TRADE, s.r.o. Banská Štiavnica, za čo mu patrí srdečné banické poďakovanie. V dopoludňajších hodinách sa na Starom zámku uskutočnila vernisáž výstavy „Banská Štiavnica – 25 rokov lokalitou UNESCO“. Tretím podujatím v tento deň bol slávnostný banický šachtág, ktorý sa začal krátko po 19. hodine v Kultúrnom centre Banskej Štiavnice za účasti vyše 200 osôb zo Slovenska, ako aj za účasti zástupcov z Českej republiky, z Maďarska, z Poľska a z Rakúska. Medzi účastníkmi boli aj nasledovné významné osobnosti: Boris Susko, štátny tajomník MŽP SR, Ľubomíra Kubišová, generálna riaditeľka MŽP SR, Viktor Lehotzký, generálny riaditeľ služobného úradu MH SR, Peter Kúkelčík, predseda Hlavného banského úradu, Ján Hrabovský, riaditeľ úradu Slovenskej banskej komory a prezident Slovenskej baníckej spoločnosti, Marián Beňovský, prezident Slovenskej spoločnosti pre trhácie a víťacie práce, Norbert Werner, podpredseda Slovenského združenia výrobcov kameniva, Erik Sombathy, predseda Združenia banických spolkov a cechov Slovenska, Hatala Pál, prezident Maďarskej baníckej a hutníckej spoločnosti, Alfred Zechling, predseda Združenia rakúskych banických spolkov Iveta Vasková, dekanka Fakulty MMR TU Košice, Michal Cehlár, dekan Fakulty BERG TU Košice, Pavel Prokop z VŠB Ostrava, Eugenius Ragus z poľského STIG, Nadežda Babiaková, primátorka Banskej Štiavnice a Rudolf Podoba, primátor Handlovej. Hlavnými funkcionármi šachtágu boli: prezídium – M. Durbák, kontrárium – M. Ferenc, kantor – J. Kružlic, fuchsmajor – M. Šesták, pívny dispečer – J. Karabelly, podkurovačmi boli K. Ivan a I. Sýkora, ošliadov držali M. Špunta a M. Mertel, produkciu banických piesní zabezpečil spevokol štiavniččan. V programe boli všetky základné bloky, svätenie dupláka, čestný skok cez kožu a dva skoky cez kožu, ktoré absolvovali: Ľ. Kubišová, Dušan Habala a Miroslav Hock. Počas šachtágu sa aj oceňovalo, predseda Združenia banických spolkov a cechov Slovenska odovzdal „Čestný odznak sv. Barbory“ Ivanovi Koporovi z Prešova, podpredseda SZVK odovzdal Tiborovi Turčanovi vyznamenanie „Za zásluhy“ a J. Hrabovský odovzdal M. Durbákovi d'akovný list za prácu v Slovenskej baníckej spoločnosti. V pívnom akademickom súboji medzi akademikmi s prevahou zvíťazil zástupca Fakulty BERG TU Košice Ján Kováč. Hlavnými sponzormi podujatia boli Mesto Banská Štiavnica, Pivovar Šteiger Vyhne, Slovenská banská, s.r.o. Hodruša-Hámroch, za čo im, ako aj členom prípravnému výboru, študentom SPŠ Samuela Mikovíniho a zamestnancom Kultúrneho centra, patrí úprimné banické poďakovanie.

Dňa **7.9.2018** sa v sále Kultúrneho centra sa uskutočnili dve podujatia celoslovenského charakteru. V dopoludňajších hodinách to bolo Valné zhromaždenie Slovenskej banskej komory a popoludní celoštátne oslavy Dňa baníkov, geológov, hutníkov a naftárov za účasti predstaviteľa vlády SR Petra Žigu, ministra hospodárstva SR. Rezort Ministerstva životného prostredia zastupoval Boris Susko, rezort Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zastupoval štátny tajomník Branislav Ondruš, odbory zastupovali Kamil Machyna, predseda rady OZ KOVO a Jozef Škrobák, predseda OZ pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu, Zväz hutníctva ťažobného priemyslu a geológie SR zastupoval Jozef Pittner, prezident zväzu. Podujatie viedol Peter Čičmanec, predseda Slovenskej banskej komory. Minister hospodárstva ocenil 35 osôb, z toho bolo 22 vyznamenaní „Za pracovnú vernosť“, 7 vyznamenaní „Za pracovnú obetavosť“, 2 vyznamenania „Vzorný záchranár“ a 4 vyznamenania „Za zachovanie tradícií“: prof. Cehlár, Peter Chovan, T. Turčan a František Stuhlák. Minister životného prostredia ocenil 10 osôb z oblasti geológie čestnými cenami. V kultúrnom programe osláv vystúpil spevokol štiavniččan. V podvečer, za krásneho letného počasia, sa dobrá tisícka osôb zapojila do predvoja Salamandrového sprievodu, medzi ktorými boli aj účastníci celoštátnych osláv, delegácie domácich a zahraničných banických, hutníckych a lesníckych škôl, ako aj delegácie domácich a zahraničných banických spolkov. Zoradenie a koordinovanie predvoja zabezpečili členovia banického spolku M. Ferenc, M. Adamský a B. Konečný. Do vlastného Salamandrového sprievodu, ktorý obsahoval 420 postáv, bola v premiére zaradená aj postava sv. Barbory a opäť ho veľmi úspešne zorganizovala Dalma Štepánková.